

กนกทิพย์ ทิพรรัตน์, วิภาวดี เล่งอี, ดวงกมล ทาหวี, ศรัญญา พันธุ์คุณ, สมชาย ฟองหิรัญรัตน์, ธิดารัตน์ อภิญา, บวรวรรณ ดิเรกโก, ฉันทชนก อินทร์ศรี, วราลักษณ์ ดังคนะกุล

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 23-29 ตุลาคม 2559 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคพิษสุนัขบ้าเสียชีวิต 1 ราย จังหวัดชลบุรี เป็นชาย ชาวแก้มพูชา อายุ 24 ปี อาชีพคนงานก่อสร้าง ทำงานอยู่ที่แคมป์ ก่อสร้างแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เริ่มป่วยวันที่ 21 ตุลาคม 2559 ด้วยอาการไข้ เจ็บหน้าอก ไม่ได้พบแพทย์ วันที่ 23 ตุลาคม 2559 ปวดท้อง มีไข้ ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลเลิดสิน แพทย์ให้ยากลับมารับประทานที่บ้าน และในวันเดียวกันเวลาประมาณ 5 ทุ่ม ผู้ป่วยมีอาการชักเกร็ง พูดไม่รู้เรื่อง มีน้ำลายฟูมปาก เลือดออกจากรากฟัน เพื่อร่วมงานได้นำตัวส่งโรงพยาบาลเลิดสิน แพทย์วินิจฉัย สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า ให้นอนห้องแยก วันที่ 24 ตุลาคม 2559 มีอาการชัก เกร็ง ไม่รู้สึกตัว หัวใจเต้นช้าลง หายใจลำบาก แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ หลังจากนั้นความดันโลหิตลดลง คลำชีพจรไม่ได้ และเสียชีวิตในเวลา 18.05 น. ได้เก็บตัวอย่างเนื้อสมอง น้ำลาย ปัสสาวะ และปมรากผมจากบริเวณท้ายทอยนำส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ส่งตรวจวันที่ 24 ตุลาคม 2559 และผลทางห้องปฏิบัติการเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559 ผลบวก Rabies virus ในทุกตัวอย่าง ผู้ป่วยมีประวัติสัมผัสโรคจากการถูกสุนัขกัดที่บริเวณเหนือข้อเท้าซ้าย เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2559 ที่จังหวัดชลบุรี และได้ไปฉีด PCEC ERIC และ dT เข็มที่ 1 ที่โรงพยาบาลพัฒนานิคม และไม่ได้ไปพบแพทย์ตามนัด ต่อมาได้ย้ายเข้ามาทำงานที่แคมป์ ก่อสร้างในกรุงเทพมหานครในวันที่ 29 สิงหาคม 2559

จากการค้นหาผู้สัมผัส พบผู้สัมผัสในโรงพยาบาล 30 ราย เป็นเจ้าหน้าที่ในแผนกฉุกเฉิน 13 ราย แผนกผู้ป่วยหนัก 17 ราย (สัมผัสกับน้ำลายผู้ป่วย 29 ราย และโดนผู้ป่วยข่วนเป็นแผลขณะดูแลผู้ป่วย 1 ราย) และผู้สัมผัสในแคมป์ก่อสร้าง 15 ราย (รับประทานอาหารร่วมกับผู้ป่วยและสัมผัสน้ำลายผู้ป่วย) ทุกราย ได้รับวัคซีนแล้ว จากการสำรวจสิ่งแวดล้อมในบริเวณแคมป์ ก่อสร้างพบสุนัขจร 4 ตัว และค้นหาผู้สัมผัสเพิ่มเติม ดำเนินการฉีดวัคซีนให้ผู้สัมผัส พร้อมให้สุศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังการฉีดวัคซีน พร้อมทั้งนัดฉีดวัคซีนให้ครบ

2. โรคเลปโตสไปโรซิสเสียชีวิต 1 ราย จังหวัดตรัง ผู้ป่วย เพศชาย อายุ 50 ปี อาชีพทำสวนยาง อาศัยอยู่ที่ตำบลคลองชีล้อม อำเภอกันตัง เริ่มป่วยวันที่ 14 ตุลาคม 2559 ไปรับการรักษาที่คลินิก อาการไม่ดีขึ้น วันที่ 20 ตุลาคม 2559 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน ด้วยอาการอ่อนเพลีย ความดันโลหิตตก และถูกส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลตรังในวันเดียวกันด้วยอาการไข้ ตาแดง ปัสสาวะน้อย สีเข้ม โรงพยาบาลตรังรับเป็นผู้ป่วยใน ผู้ป่วยมีอาการไข้เฉียบพลัน ตาแดง หายใจหอบ ปัสสาวะน้อยสีเข้ม ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี Immunochromatographic Test พบ Leptospirosis IgM/IgG positive ต่อมาอาการไม่ดีขึ้น เสียชีวิต ในวันที่ 22 ตุลาคม 2559 ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคบริเวณที่รอบๆ ที่พักอาศัยเป็นสวนยาง ลักษณะบ้านพักอาศัยเป็นบ้านที่ตั้งอยู่แบบกระจัดกระจาย บริเวณบ้านและสถานที่ประกอบอาชีพมีน้ำท่วมขัง/ดินเปียกแฉะและ พืชกรรมเสี่ยง ผู้ป่วยสัมผัสพื้นดินชื้นแฉะ น้อยกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน สวมรองเท้าบูทครึ่งหน้า แข้ง มีบาดแผลบริเวณมือสัมผัสน้ำโดยตรง ผู้ป่วยไม่มีประวัติรับประทานอาหารค้างมีที่ไม้ได้เก็บในตู้กับข้าวที่มีมดขีดและไม่รับประทานเครื่องในสัตว์ดิบ ๆ สุก ๆ

กิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ สำรวจหมู่บ้านรอบๆ ละแวกบ้านของผู้เสียชีวิต เพื่อกำจัดหนู ค้นหาผู้ป่วยในละแวกบ้านของผู้เสียชีวิตเพิ่มเติมยังไม่พบผู้ป่วยใหม่ สืบสวนว่ามีสัตว์อย่างอื่นอีกหรือไม่ ต้องทำลายหนูในบริเวณบ้านให้กว้างที่สุด ลดปริมาณหนูโดยการเก็บขยะ และต้องระบายน้ำ ส่วนในคน ต้องค้นหาผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยงที่ลุ่มน้ำบริเวณนั้นมาตรวจว่าติดเชื้อหรือไม่ เพิ่มตระหนักของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการวินิจฉัยตั้งแต่เริ่มต้น ตั้งแต่เป็นผู้ป่วยสงสัยและให้สุศึกษากับประชาชนในละแวกบ้านของผู้เสียชีวิตให้ทราบถึงติดต่อของโรค การแพร่กระจายของเชื้อโรค และการป้องกันตนเอง

3. ไขหวัดใหญ่เสียชีวิต 1 ราย จังหวัดพังงา เป็นหญิงไทย อายุ 35 ปี มีโรคประจำตัว คือ Rheumatoid อยู่หมู่ที่ 3 ตำบลบางนายสี อำเภอดงทับปด เริ่มป่วยวันที่ 10 ตุลาคม 2559 เข้ารักษา

ที่โรงพยาบาลตะกั่วป่า วันที่ 11 ตุลาคม 2559 ด้วยอาการไข้
สัญญาณชีพ อัตราการเต้นของหัวใจ 146 ครั้งต่อนาที อุณหภูมิ
ร่างกาย 38.4 องศาเซลเซียส อัตราการหายใจ 32 ครั้งต่อนาที
ความอิ่มตัวของออกซิเจนร้อยละ 100 หายใจลำบาก อ่อนเพลีย
ถ่ายเหลว อาเจียนแน่นหน้าอก ผลการตรวจความสมบูรณ์ของเลือด
พบเกล็ดเลือด 471,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ฮีโมโกลบิน 9.7
กรัมต่อเดซิลิตร ความเข้มข้นของเลือด ร้อยละ 31 เม็ดเลือดขาว
27,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นชนิดนิวโทรฟิล ร้อยละ
91.3 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 6.3 ผลการตรวจเอกซเรย์ปอดพบว่าเป็น

ปอดอักเสบ แพทย์วินิจฉัย R/O Active SLE และ Pneumonia
ใส่เครื่องช่วยหายใจวันที่ 13 ตุลาคม 2559 ได้เก็บตัวอย่างเสมหะ
ส่งตรวจด้วยวิธี PCR ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11/1 ภูเก็ต
ผลพบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H1N1
(2009) ได้รับยาต้านไวรัส Oseltamivir (75 mg) 1 เม็ด วันละ 2
ครั้ง วันที่ 14 ตุลาคม 2559 ต่อมาอาการไม่ดีขึ้น เสียชีวิตในวันที่
18 ตุลาคม 2559 ประวัติเสี่ยง ผู้ป่วยไม่ได้รับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ มี
ผู้สัมผัสร่วมบ้าน 1 ราย มีอาการไอ มีเสมหะสีขาวขุ่น ไม่มีการเก็บ
ตัวอย่างส่งตรวจ พื้นที่อยู่ระหว่างการสอบสวนควบคุมโรค

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 43 Reported cases of diseases under surveillance 506, 43rd week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักงานระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ
ปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 สัปดาห์ที่ 43

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 43rd week 2016

Disease	2016				Case* (Current 4 week)	Mean** (2011-2015)	Cumulative	
	Week 40	Week 41	Week 42	Week 43			2016	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	13	50	1
Influenza	7778	6711	4546	1343	20378	5033	137096	35
Meningococcal Meningitis	1	0	0	0	1	1	16	2
Measles	57	58	29	12	156	192	1277	0
Diphtheria	0	1	0	0	0	1	13	4
Pertussis	1	2	0	0	3	1	64	0
Pneumonia (Admitted)	6328	5849	4213	1466	17856	13100	201817	305
Leptospirosis	94	77	43	15	229	271	1745	26
Hand, foot and mouth disease	1249	954	645	214	3062	2486	72534	3
Total D.H.F.	1555	1274	853	191	3873	5433	52562	445

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักงานระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)